

Chương 4: Xác định tư tưởng chiến lược

Chiến lược là từ ngữ được sử dụng trong quân sự, ý nói đến kế hoạch tổng thể trong cuộc chiến tranh, để chỉ đạo chiến sự, không chỉ sự triển triển của cuộc chiến.

"Chiến lược" trong ván cờ, cũng là như vậy, nghĩa là phương pháp tổng thể, kế hoạch toàn diện. Chiến lược được xây dựng từ cơ sở nghiên cứu đánh giá cục diện. Từ quan sát vị trí bố trí quân của 2 bên, các đường hướng công thủ, theo đó lựa chọn khả năng triển khai các phương án và hình thế công thủ cùng với các đòn chiến thuật tương ứng v.v... Dựa vào việc phân tích chính xác, công bằng, tính toán nghiêm cẩn, sau đó mới có thể đưa ra quan niệm đối với toàn cục. Vì vậy, "chiến lược" tức là tính chất toàn cục, ý nghĩa quyết định, cần sử dụng đến phán đoán và hoạch định kĩ sách.

Ngược lại, nơi đâu có cách nghĩ liên quan tới tính quyết định của toàn cục, nơi đó có ý đồ chiến lược.

Các vấn đề liên quan đến chiến lược thì nhiều. Ví dụ như: xác lập kế hoạch chiến lược; thực thi các thủ đoạn (đòn) chiến thuật để hoàn thành kế hoạch của chiến lược; tư tưởng chiến lược từ lúc bối cục, ý thức chuẩn bị cho giai đoạn sau trung cục...

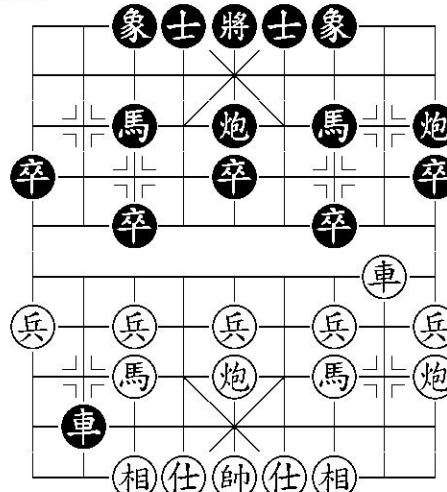
Tiếp theo sẽ lựa chọn và vấn đề trọng yếu kể trên để giới thiệu sơ qua.

Tiết 1: Kế hoạch

"Kế hoạch" là các phương án công thủ chính xác được chuẩn bị dự kiến sẵn đối với tình huống cục thế trên bàn cờ. Kế hoạch mà có tác dụng và ảnh hưởng to lớn tới toàn cục, gọi là "kế hoạch chiến lược".

Kế hoạch chiến lược được coi trọng hàng đầu trong nguyên lí chơi cờ trong lí luận hiện đại.

Ví dụ 1:

Hình cờ trên là diễn biến của thế trận Thuận pháo-đến lượt đỏ đi. Xe đen đang chuẩn bị đuổi mã ở lộ 3 hoặc lộ 7, nhằm gây rối loạn trận hình bên đỏ. Bên đỏ muốn lập kế hoạch tấn công từ cánh phải, quyết định bỏ mã, tranh thủ tấn công tượng đáy cánh trái của quân đen.

1. S4.5!! ...

Do đã có kế hoạch, đỏ lén sỹ chuẩn bị sẵn.

1. X2-3

2. B3.1! M7.6

Đen nếu chẳng nhảy mã, thì tốt đỏ qua sông, công kích trực tiếp mã đen ko lối chạy, thế công cực lớn.

3. M3.4 M6.4

4. B3.1 M4.3

5. P1-3! ...

Vẫn trong kế hoạch chuẩn bị sẵn, hiện tại đã nhòm tướng đáy. Bên đen tuy có thể chạy pháo lên trên, phòng thủ lộ 9. Nhưng bên đỏ

tập kết binh lực đã hùng hậu, chiếm thế giành thắng.

5. P9.4

6. P3.7 S6.5

7. P5-2 P5.4

8. Tg5-4 T3.5

9. P3/2 P9.3

10. T3.5 P5.2

Đen dùng pháo phá sỹ, mong tranh thủ cơ hội đổi công. Nhưng vì đỏ có tiên thủ, lại có nước hay thoái ngựa bắt đôi, vì thế cục diện khó đổi.

11. X2.5 T5/7

12. X2-3 S5/6

13. M4/6! X3-4

14. X3-4 Tg5.1

15. X4/1 Tg5/1

16. S6.5 X4/2

17. P2-7 X4-3

18. P7-8 X3-2

19. X4.1 Tg5.1

20. P8-7 M3.4

21. X4/1 Tg5/1

22. X4/3

Trải qua quá trình đổi quân, thế trận bên đen đã vỡ, mã đen lại bị công, đây đã là một hình cờ tàn vô vọng cho đen.

22. M4.5

23. X4.4 Tg5.1

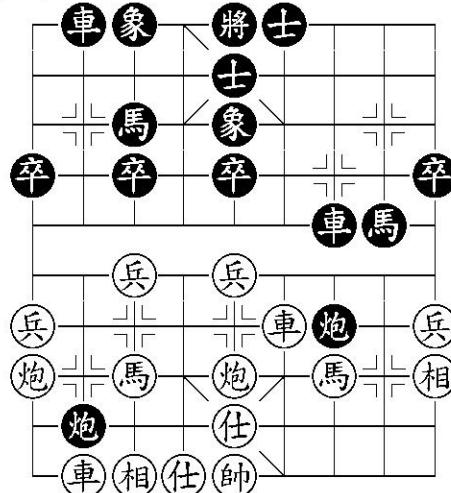
24. X4/1! Tg5/1

25. X4/5 X2-1

26. P7-8 X1-2

27. P3-5 (đỏ thắng)

Ví dụ 2:

Như hình trên, đến đỏ đi.

Bên đỏ dự tính tấn công tương giữa của đen, lập kế hoạch đột phá trung lộ, trong diễn biến có sai sót của đen giúp đỏ thành công sớm, tuy nhiên để thuyết minh cho vấn đề hiện tại là lập và theo sát "kế hoạch" thì ví dụ này vẫn có giá trị.

1. P9-8 P2-3
2. P8.5!

Dùng pháo đè cạnh mã, lại nhòm tướng, là 1 đòn công thường dùng.

2. ... B3.1
3. B5.1

Bên đỏ tiếp tục ý đồ kế hoạch, chuẩn bị bờ quân ăn tướng.

3. ... B5.1
4. M7.6 B3.1
5. P8.5 T3.5
6. P5.5 Tg5-4
7. M6.5!!

Nước hay!

7. ... X2.9
8. X4-6 S5.4

9. X6.4 Tg4-5
10. M5/3 P7-3
11. T7.5 Pt-1??

Nên sửa Pt-4!! Vẫn là biến hóa phức tạp, đen còn đủ sức chiến đấu với đỏ.

12. X6.1
(đỏ thắng)

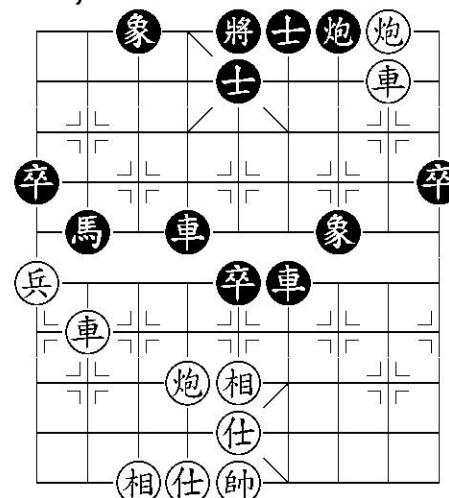
Ví dụ 3

Như hình trên, đến đỏ đi.

Đỏ đang mong tạo thành thiên địa pháo (pháo đầu-pháo giáp) để tạo thành thế công mạnh, vì thế-lập kế hoạch khống chế trung lộ.

1. P6-9!!

Nước này "công kì tất cứu" (ý nói đánh vào nơi ko thể bỏ qua), bức đen rút xe giữ tốt biên, khiến xe đen tự cầm mất tướng. Là một nước hay để khống chế trung lộ, vừa kiểm được 1 nước, lại khiến tướng 7 của đen phải khóa trên hà, ko thể chạy về giữa hoàn chỉnh. Đó là hiệu quả của việc "dòn dứt" (頓挫-dồn tǎo)

1. ... X6/2
2. T5/3!! T3.5
3. P9-5 X6.2

4. P5-8 X6/1?

Pháo đỏ liên tục quấy rối, nhìn tựa muốn mở đường cho xe đỏ, thực ra có mưu đồ đối với 2 xe của đen. Đen thoai song xe giữ mã, chính trúng kế của đỏ.

5. X2-1!! T7/9
6. X1/1 X6-8
7. P2-1 X8/4
8. P8.3 P7-9
9. P8.4 X4/2
10. P8-9

Xe và pháo bên trái của đen bị tạm khóa, cánh phải gặp pháo giáp công kích, bên đỏ từng bước trói dần, giành thắng.

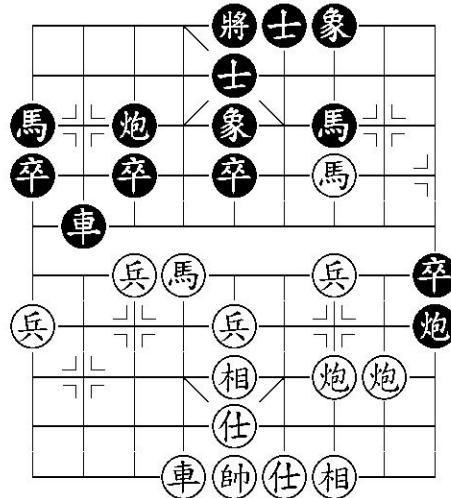
10. ... X8-7
11. T3.5 P9-8
12. X1-2 P8-9
13. X2/3 B5-4
14. X8.6 S5/4
15. X8/3 S4.5
16. X8-1 B4.1
17. X2-8 X7-8
18. T5/3 X8-7
19. T7.5 P9-8
20. X1-2 P8-9
21. X2-7 X7.6
22. X8.5 S5/4
23. X8/2 S4.5
24. X7.3 X4/2
25. X8-5
(đỏ thắng)

Ví dụ 4:

Như hình vẽ, đến đỏ đi.

Bên đỏ các quân đều thoảng, đã đứng chờ tại vị trí chiến đấu. Kế hoạch tiến công là: từ trung lộ giành thế công, cụ thể là trước tiên uy hiếp mã biên của đen, mượn cơ tiến pháo

phải lên cản mắt tướng đen, tấn công từ 2 phía, hoàn thành kế hoạch đã định.

1. B7.1!!

Thí tốt cướp được lô 8, mượn việc tấn công mã biên của đen mà triển khai thế công 2 bên.

1. X2-3

2. X6-8 P3-4

3. P2.6!!

Từ đây, các quân đỏ đều tham gia chiến đấu, pháo vừa cản mắt tướng, là bước quan trọng trong kế hoạch tấn công.

3. ... B1.1

4. P2-4 X3-4

5. M3.5 X4.1

6. X8.7 P9-7

7. X8-9 M7.6

8. X9.2 S5/4

9. M5.6 Tg5.1

10. P3-4 M6.5

11. Pt-2 M5/6

12. M6/4 (đò thắng)

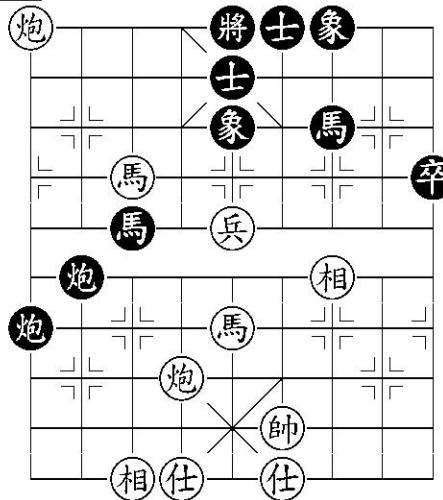
Tiết 2: Ý đồ chiến lược khi "chuyển đổi"

Vào lúc cục thế có thay đổi lớn, đột biến, mà có thể lập kế hoạch cho toàn cục, tức là ý đồ chiến lược khi chuyển đổi.

Ván cờ nói chung là sự tiến triển và biến hóa không ngừng, "ý đồ chiến lược", có lúc là phát triển kế hoạch đã định, có lúc cần phải chỉnh sửa để thích ứng với xu hướng tiến triển của cục thế!

Giai đoạn đầu trung cục và giai đoạn cuối trung cục, đều có hiện tượng chuyển đổi rõ ràng, vì vậy, ý đồ chiến lược có ý nghĩa thực dụng và rộng rãi.

Ví dụ 1:

Như hình vẽ, là cuối trung cục chuyển đổi của một cục thế tinh xảo trong thực chiến. Bên đỏ bắt đầu mượn uy hiếp sát cơ từ "mã ngoạ tào" mà công kích pháo đen, sau khi chuyển đổi, khéo thành sát cục, tạo nên kết thúc đẹp mắt.

Vốn là lấy công pháo đoạt thế, sau phát triển thành sát cục, là sự thay đổi của "ý đồ chiến lược".

1. M7.9! P1-3

2. M9.8 T5/3

Nước đi theo thói quen, để phòng mã đỏ linh hoạt công kích, có thể nghĩ thêm cách đi S5/4 xem sao?

3. M5.6 M3/2

4. M6/8 M2/1

5. Ms.6 P3/2

Nước này, vừa cản mã đỏ M6.8 công, lại tạm thời đuổi tốt. Nhưng đỏ chuyển cánh công mã, là uy hiếp nghiêm trọng!

6. P6-3! M7/9

7. B5.1 M1.2

8. M8/7 S5.4

Đen chả có nước hay mà đi, đi tạm nước lên sỹ cản mã, càng thêm không hay

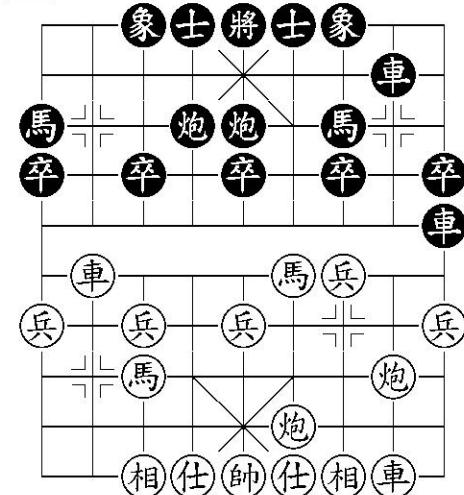
9. P3-5 S4/5

Nếu đi S6.5, B5-6 ăn được sỹ cũng dễ thắng. Tiếp theo đỏ thí tốt vào giữa, tạo thành 2 cục, hết đỡ.

10. B5.1!! T3.5

11. M6.4 (đò thắng)

Ví dụ 2:

Như hình trên, đến đỗ đi. Bên đỗ tạm đặt kế hoạch công kích 2 xe của đen, sử dụng chiến thuật công kích và phong tỏa hấp dẫn. Thu được kết quả ưu thế với tốt 3 qua sông, từ đó về sau chủ động hướng cục thế phát triển về trạng thái tĩnh (*ta gọi là quy tàn-ND*). Vì thế, bên đỗ chủ động đổi xe, biểu hiện rõ sự thay đổi trong “ý đồ chiến lược”, với kế hoạch mới là tận dụng ưu thế tốt 3 qua sông, kết hợp với các quân vị trí tốt hơn-từng bước tiến thủ. Bên đen giữ xe mong tìm kiếm cơ hội phản kích, lại liên tục đi tốt biên, khiến bên đỗ có cơ hội nhanh chóng tạo sát thế mà thắng sớm.

1. B1.1!!

Biện pháp dẫn xe trên hà của đen ra ngoài vị trí-cũng hay thấy dùng. Thí một chú tốt, mà làm xe đen rời khỏi vị trí phòng thủ quan trọng

1. X9.1
2. X8-6 S6.5

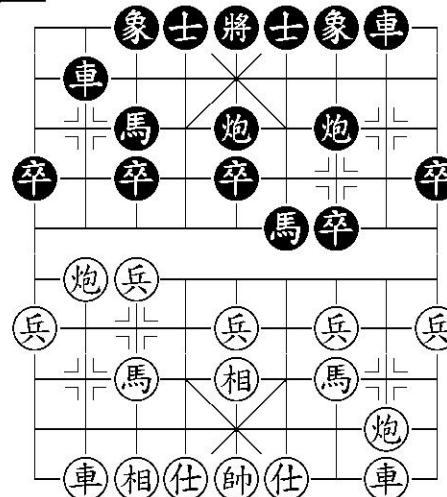
Nếu đi: 2. ... X9-7, 3. T7.5 X7-9, 4. X6.3 X9-6, 5. P2-4! X6.2, 6. X2.8 X6.1, 7. S6.5 thì 2 mã đen đều bị giám sát, 2 tượng bị công, đỗ ưu.

3. P2.3!! X8.1
4. M4.3 X9.1
5. B3.1 P5-6
6. P4.3 X8/2
7. P4-2 X8-9
8. S4.5 T7.5
9. B3-4 Xt-6
10. Ps-3 P6/2
11. P3.3 P4-7
12. P2.4 T5/7
13. P2-4 Tg5-6
14. X6-4 ...

Qua quá trình chuyển đổi, 1 xe đen bị đuổi về góc, đã thành cục diện đỗ chiếm ưu thế. Đỗ lập “ý đồ chiến lược” mới, đòi đổi xe, lấy việc giữ vững tiên thủ làm đầu.

14. X6-7
15. T3.5 B9.1
16. X2.6 B9.1
17. B4.1 Tg6-5
18. B7.1 B9.1
19. B4.1 S5.6
20. X4.3 P7/1
21. M3.4 S4.5
22. X4-7 Tg5-4
23. X7.2 Tg4.1
24. M4/5 (đỗ thắng)

Ví dụ 3:

Như hình vẽ, bên đỗ tuy là xe pháo có cắn, nhưng vẫn bị xe đen khóa dọc, vì thế kém năng động, không dễ phát huy. Đỗ phát hiện xe bên cánh phải của đen không cắn, quyết định dừng kế hoạch nội kích để mở cờ, tạo thành thế đối công. Bên đen lại sơ hở, bị bên đỗ liên tiếp lợi dụng, kế hoạch tấn công

không chỉ được thực hiện mà thành quả thu được còn vượt quá chỉ tiêu ban đầu.

1. P2.5!! B7.1
2. P2-7 B7-8?

Không hay, trông tưởng có uy lực phản kích, nhưng vì xe đen mất căn nêc nước này tạo thành điểm yếu bị đỗ lợi dụng.

3. P7.3 S4.5?
- Cũng là sơ hở, nên đi Tg5.1!! giữ được hình thế đỗ công nhất định.

Hiện tại, ý đồ chiến lược của bên đỗ. Lại có tiến triển mới, triển khai thêm kế hoạch nội kích.

4. P8-2! X2.8
5. P2-3 X2/2
6. X2.9 T7.9

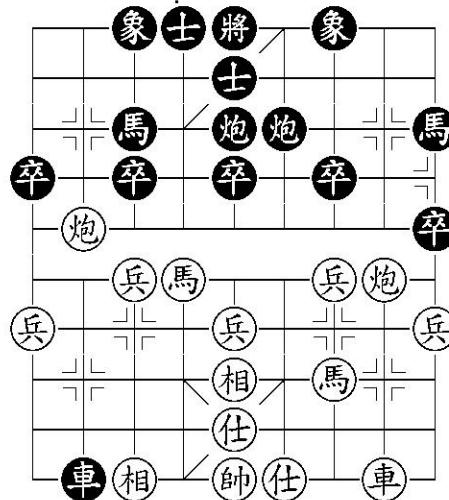
Bên đỗ thực hiện thành công kế hoạch, chiếm ưu thế lớn. Các nước tiếp sau đều mạnh bạo, tất yếu giành thắng.

7. X2/4 P7.2
8. M7.8 M6.4
9. M8.7 M4.6
10. P3-4 P5-4
11. M3/2 P4.6
12. X2/3 X2/1
13. M2.4 X2-4
14. X2.5! M3/1
15. P7-9 X4-2
16. M7.6 P4/6
17. P4-5! B5.1
18. X2-6 B5.1
19. M6.8 S5/4
20. X6-5 (đỗ thắng)

Ví dụ 4:

Như hình vẽ, đến đỗ đi. Bên đỗ các quân đều thoảng, chiếm ưu thế. Vẫn đề hiện nay là làm sao khuếch đại tiên thủ. Vì vậy, bên đỗ

qua tốt, dự kiến sau khi ăn tốt 9 của đen, chuyển được pháo sang cánh phải, các quân tập trung tại 1 cánh, đồng thời khống chế hà khẩu. Đen cũng có kế hoạch phản kích tương ứng, nhưng bên đỏ ngầm phục nước thoái mã đuổi xe, khiến bên đỏ dễ dàng vận chuyển. Sau một hồi tranh đoạt, hình thế chuyển thành tranh giành trung tâm. Trong ván này, người xem có thể thấy “ý đồ chiến lược” của 2 bên tùy lúc mà lập nên, lại có thể thay đổi, sửa chữa cho phù hợp với sự chuyển biến của cục thế.

1. B7.1! P6-8
2. X2-1 B9.1

Thí tốt tuy có thể ngăn bên đỏ chuyển pháo, nhưng đỏ lùi mã công xe, tạo thành ý đồ tiến công mới.

3. M6/7 X2/3
4. M7.8 X2-3
5. B1.1 X3/2
6. P8.3 B7.1
7. B3.1!

Đối với khiêu chiến của đen, bên đỏ quyết định bỏ quân, 2 tốt qua sông đè mã cũng đủ bồi thường. Đó cũng là ý đồ mới trong tùy cơ ứng biến.

7. X3-2
8. P8-7 X2.1
9. B1.1 P8-7
10. P7/2 M3/1
11. B3-4 P7.4
12. P7/2 X2/1
13. B4.1 P7-1
14. B4-5!

Ăn tố đầu nhằm khống chế uy hiếp trung lộ, nhưng phải tính toán chuẩn xác hiệu quả đột tấn công cánh sập tối của đen, mới có thể hạ quyết tâm.

14. P1.3
15. S5/6 P5-2
16. S4.5 X2-7
17. P7/2 P2.7
18. P2-5 X7-4
19. X1.4!

Tiến xe, vừa công vừa thủ, lại có X1-3 công tương, 2 mã đen lạc hậu, công thủ đều khó.

19. P2/4
20. X1/1 X4.1
21. P7.2!!

Sau khi tránh đổi pháo, thế công khó ngăn. Bên đỏ quyết định tạo sát nhanh thắng.

21. ... P1/3
22. X1.1 P1-4
23. X1-3 Tg5-6
24. X3.5 Tg6.1
25. P7.4 S5.4
26. P5-8 X4-2
27. B1.1 Tg6-5
28. B1.1 M1.2
29. P7/2 X2-3

30. P7-6 X3-9
31. X3-4 X9/3
32. P6/2 (đỗ thắng)

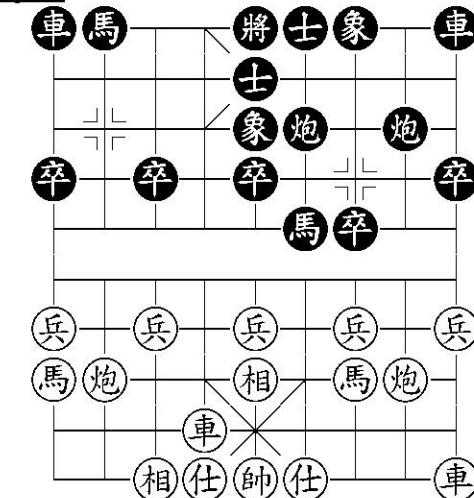
Đỏ có xe pháo mã tốt, có thể tạo thành diệu sát. Đen thấy khó chống lại, nhận thua.

Tiết 3: Tư tưởng chiến lược khi ra quân.

Tư tưởng chiến lược của ván cờ, sinh ra từ lúc bắt đầu ra quân. Lấy ví dụ như Pháo đầu công Bình phong mã, ban đầu tấn công trung lộ, sau đó làm sao phát triển công thế-chính là vấn đề về chiến lược, tiến tốt 3-hoặc tốt 7, hay cấp tiến trung binh nhanh chóng đột phá và phối hợp các quân cùng ra, hay là vững chắc tiền thủ v.v...Đều cần có kế hoạch rõ ràng và quyết đoán.

Sau khi bày binh bố trận, tất sẽ gặp đến các “cục diện điển hình”, cần đến các quyết sách và ý đồ chiến lược phù hợp. Đó là sự phát triển và kế tục của tư tưởng chiến lược ra quân.

Ví dụ 1:

Như hình vẽ, là Đơn đề mã đổi quá cung pháo, thuộc về loại cờ “sỹ tượng”, cục diện

thiên về trạng thái tĩnh. Bên đó các quân liên kết tốt, bắt đầu mở cờ bằng việc công kích mã đen trên hà.

1. B3.1!! B7.1
2. X6.4 M6/7
3. T5.3 M2.3
4. T3/5 B3.1
5. X6/1 M7.6
6. X6-8 X1-4
7. S4.5 X9.1
8. P2/1!

Bên đó lùi pháo hạn chẽ xe đen xuất lộ, thế trận hai bên đều vững chắc, hơn kém không đáng kể.

8. P8-7
9. M3.2 M6.8
10. X8-2 P7-9
11. X1-3 B9.1??

Một nước lầm lẫn, toàn cục bị động. Sau đây, bên đó toàn diện khống chế cục thế, xe biên của đen không đường ra, tượng đáy có nhược điểm .v.v... đều là nhược điểm khó khắc phục.

Nên sửa P9.4, cục diện bình ổn, thế cân bằng.

12. X3.3 X4.4
13. P2-3! P6.2
14. X2.3 M3.2
15. P8.2 B1.1
16. P8-5!!

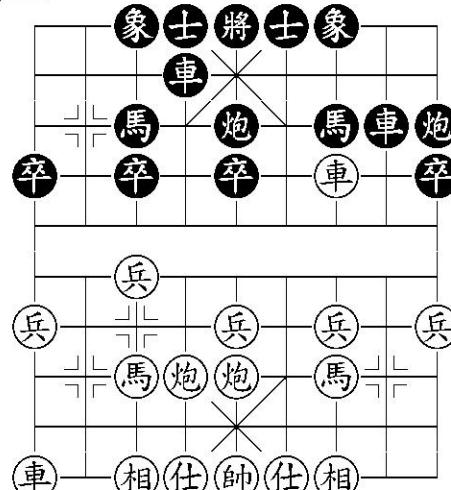
Nước này, lại là “dờn dù” (頓挫-đốn tỏa), dù bên đen đi tốt đầu. Nếu đen không đi tốt đầu mà đi M2.1, thì đó đi X3.3 dọa bắt tốt đầu, thực ra ngầm phục P5-3 uy hiếp tượng đáy.

16. B5.1
17. P5-2 X4/1
18. X3.2 P6.2
19. P2-3 P6-7
20. X3-5

Sau khi ăn tốt đầu, đã thấy thế thăng. Quân đen lực lượng phân tán, không dễ điều chỉnh.

20. X9-7
 21. Pt-5 P7-6
 22. P3.8! X7/1
 23. X2-1 P6.2
 24. X5-4! X7.8
 25. X1/2
- 2 nước liền đây, đó đi ổn chắc
25. ... M2.1
 26. X4-7 X4/3
 27. X1-6 X4-2
 28. X7-9 M1.3
 29. M9.8 M3/5
 30. M8.7 (*đò thăng*)

Ví dụ 2:

Như hình đền đó đi, là ngũ lục pháo đối nghịch pháo-một ván đối công. Bên đó giữ chắc pháo lộ 6 để kìm trói mã đen, là ý tường ban đầu của bối cục. Bên đen triển khai thế công từ cánh trái, tính chất đối công kịch liệt của nghịch pháo thể hiện trong ván cờ!

1. P6.2 P9/1

2. P5-6 X4-6
3. Pt.3 P9.1
4. T7.5 S6.5
5. Pt.1 S5.4

Bên đen thà để trận hình méo mó, chỉ mong có thể dấy lên sóng gió.

6. X9-8 P9/2
 7. Pt-8 T7.9
 8. X3/2 P9-7
- Nếu sửa đi X6.7 thì S4.5, P9-7, X3-6, S4.5, P8/7 thế trận bên đó vững chắc, chiếm ưu
9. X3-6 X6.7
 10. P6.5!

Bên đó quyết định bỏ quân, lấy hình thế chiếm ưu và nhiều tốt, cùng với việc có thể lợi dụng hình trận chưa hoàn chỉnh của bên đen. Lúc nay cần phải có quyết đoán, nếu không đen tấn công cánh mãnh liệt, khó mà ngăn trở.

10. ... S4.5
11. P6-3 X8-7
12. S4.5! X6-7?

Nom tựa được quân thực lợi, ngược lại chính trung kế hoạch bên đó, không hay băng đi X7.4

13. X8.6 P5-6
14. X8-7 P6.1
15. X7/1 Xt/1
16. X6-4 P6-8
17. X7-2 P8-7
18. B3.1

Bên đen tuy hơn quân, nhưng lực lượng tê liệt, hình trận thủng tung, thế yếu thật khó cứu vãn.

18. ... B5.1
19. X4.2 M3.4
20. X2-5 M4.3
21. X4.2 T3.5

22. P8/1 Pt-8
Bỏ xe tranh 1 trận quyết chiến.

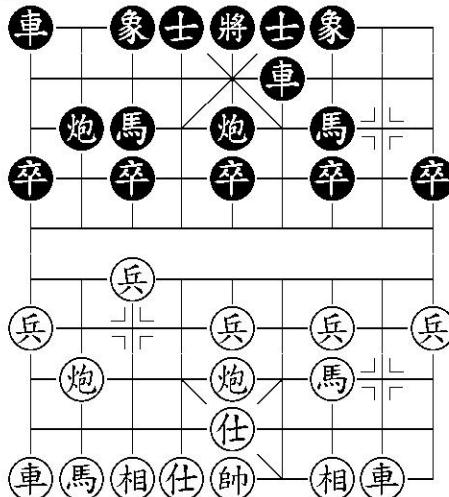
23. P8-3 P8.6
24. T3.1

Có thể đi S5/4 cũng không thua.

24. ... X7.2
25. S5/4! X7/4
26. T5/3 X7/3
27. X5-2 P8-9
28. X2/5 P9/1
29. X2.8 S5/6
30. X2-3 X7-8
31. S6.5 (đò thắng)

Đến đây, đen tàn sỹ tượng, quân đội bố trí ko hay, đò nhiều tốt, 2 xe uy lực mạnh, thế thắng đã rõ.

Ví dụ 3:

Đối với thế trận thuận pháo, thì tư tưởng chiến lược vào những năm 195x là "khai cuộc ổn chắc, trung cuộc sát đấu"

1. X2.4 P2-1
2. M8.7 X1-2
3. X9-8 X2.6
4. P8-9 X2.3

Sau khi đổi xe, bên đỏ hình thành thế công ở lộ 7, nếu lúc này bên đen không đấu xe mà đi X2-3, X8.2 thì thế công của bên đỏ ở cánh trái càng lớn.

5. M7/8 P1.4
6. P9-7 X6.3
7. P7.4 M3/5

Bên đen không muốn trận hình bị xô méo, kiên cường thoái mã cung, mỗi lo sau này lại càng lớn.

8. X2-6!! P1-7
9. P5-6 B5.1
10. X6.4 B5.1

Bên đỏ nắm được điểm yếu, kiên quyết truy kích. Đen phòng cũng chẳng được đành cõ lấy công làm thủ.

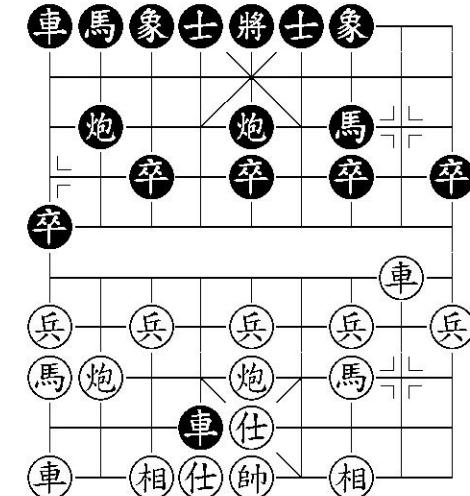
11. P7-6 X6-4
12. Ps-7

Đến đây, đen không còn cách phá giải, thế thua đã rõ.

12. P5.4
13. M3.5 M5.4
14. B7.1 X4.2
15. M5/4 M7.5
16. P7.7 S4.5
17. X6-8 X4-6
18. M4.3 X6-7
19. B7.1 (đò thắng)

Ví dụ 4:

Như hình vẽ, bên đỏ sử dụng cách tấn công ổn chắc; mã biên, lênsĩ, xe tuần hà. Bên đen dùng thế phong tỏa một bên để đáp trả. Hiện tại, đò xác định không đánh gì, cố bắt hơn con tốt đầu giữ vững ưu thế nhỏ.

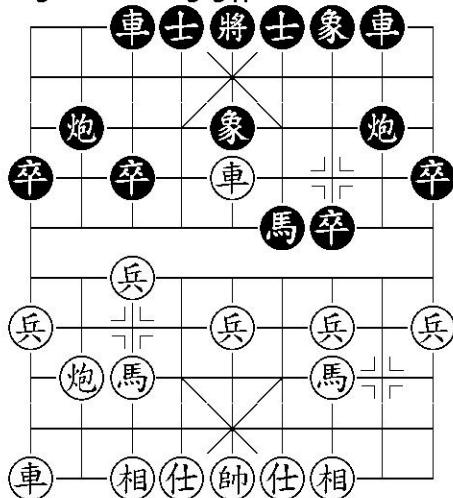

1. P8.4 M2.3
2. X2-7 X1.3
3. X7.2 M3/5
4. P5.4

Nếu nước trước bên đen đi X4-2, đò có thể di P5-4 tạo nên biến hóa phức tạp.

4. M7.5
5. X7-5 X4-2
6. P8-7 B7.1
7. B7.1 P2.5
8. B7.1 P5-1
9. X5/2 X1-2
10. P7-5 M5.6
11. X5.1 P1.4
12. M9/8 B1.1
13. P5-1 M6/5
14. P1/2 P2.2
15. P1-5 T7.5
16. X9.2 Xs-6
17. T3.5 M5.3
18. X5-4 X6-5
19. B7.1 (bên đỏ ưu thế lớn)

Trong giai đoạn bối cục, chiến lược ăn hơn tốt đầu cũng rất thường gặp.

Như hình vẽ bên trên, là cao thủ Trung Quốc khoảng năm 193x thực chiến, cầm đỏ đi tiên là Phùng Kính Nhu, cầm đen là Chu Đức Dụ. Dễ dàng đoán được cục diện này do Pháo đầu đối Bình phong mã tǎ mã bàn hà diễn thành.

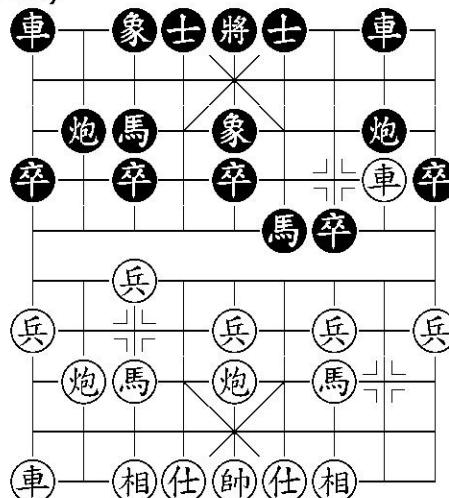
- (1. P2-5 M8.7
2. M2.3 X9-8
3. X1-2 B7.1
4. X2.6 M2.3
5. B7.1 M7.6
6. M8.7 T3.5
7. P5.4 M3.5
8. X2-5 X1-3)

Dùng pháo đà trung binh đối phó tǎ mã bàn hà là cách đi thời kì đầu, thực chiến chứng minh là bên đỏ không tranh được lợi thế, sau này ít người sử dụng, tiếp theo thực chiến như sau.

9. X5-4 M6.7
10. M7.6 B3.1
11. P8-7 P2-3

12. B7.1 P3.5
13. M6/7 X3.4
14. M7.6 X3-4
15. M6/5 B7.1
16. X4-2 X8.1
17. S6.5 M7.5
18. T7.5 B7.1
19. M3/2 X4/3
20. M2.1 X4-7
21. X9-6 B7.1
22. X6.4 P8-9
23. X2.2 X7-8
24. B1.1 X8.5
25. X6-3 B7-8
26. X3-2 X8-9
27. X2/2 P9.3
28. X2.4 B9.1
29. X2-9 X9-5
30. X9/1 (cờ hòa)

Hình vẽ dưới đây lại là một dạng khác của tǎ mã bàn hà (phi tǎ tượng-sáng tạo của Hồ Vinh Hoa)

Ván này cầm đỏ là Vương Gia Lương, cầm đen là Hồ Vinh Hoa (năm 1963). Lúc đó, Vương Gia Lương dùng đến "pháo đà trung binh", ông cho rằng chỉ có cách đó mới tranh được ưu thế nhỏ, các cách khác đều dễ gặp phản kích. Đại sư Ngôn Mục Giang trong sách "Cờ tướng-chiến thuật tấn công và phòng thủ" cũng biểu thị tán đồng ý kiến này. Điểm mấu chốt là xe 9 của bên đỏ chưa kịp triển khai, tốc độ chậm-nếu gặp phản kích của bên đen ở cánh phải sẽ khó tham chiến, nay chọn cách ăn tốt đầu có thể khắc phục điểm này.

Thực chiến như sau

1. P5.4!! M3.5
2. X2-5 X1.1
3. X9.1 X1-4
4. X5/1 M6/7
5. P8-9 S6.5
6. T3.5 P8-9
7. M7.8! X8.7
8. M3/5 X8.1
9. M5.7 X8-1
10. M7/9 X4.7
11. M9.7 X4-7

Qua giai đoạn tranh giành của khai cuộc, bên đỏ hơn 1 tốt đầu, xe trung lộ, mã bàn hà giao túc chiếm thế, bên đen mới bình xe lộ 7, mong muốn triển khai thế công "tam tử đồng biên" ở cánh trái.

12. X5/1! P9.4
13. S4.5 X7-8
14. X5-1 X8.1
15. S5/4 M7.8
16. X1.2 T5/7
17. P9.4 Tg5-6
18. M8.7

Bỏ sĩ để đua tranh tốc độ, ngoài ra không còn cách khác.

18. X8-6
19. Tg5.1 B7.1
20. P9/2!

Dùng pháo ngăn mã tiên, là nước phòng thủ quan trọng.

20. ... B7.1
21. X1.3 Tg6-5
22. B7.1!

Trung lộ có thể công, cần tranh tiên tạo cục.

22. ... P2-9
23. X1-3 S5/6
24. X3/4 Pt.2
25. P9-5 B7-6
26. Mt.5 S4.5
27. Tg5-6 T3.5
28. X3-6 X6/1
29. S6.5

(đỏ thắng)

Hai ví dụ trên đây chỉ khác nhau con tượng của bên đen, nhưng khi dùng pháo đǎ trung binh lại đem đến kết quả rất khác biệt. Điều đó cho thấy, tùy vào tình huống cụ thể, lại phải sử dụng biện pháp cụ thể, không nên gó bó theo khuôn mẫu.